

Odborná literatúra v anglickom a nemeckom jazyku k téme umelecká pieseň zoradená podľa dôležitosti. Ostatná literatúra je uvedená pri jednotlivých témach sylabu.

1. SCHMIERER, Elisabeth: Geschichte des Liedes. Laaber: Laaber-Verlag, 2016.
2. SADIE, Stanley (edit.): The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Zv. 14 (heslo „Lied“), . London: Grove, 2001, s. 662-684.
3. KIMBALL, Carol: Song: A Guide to Art Song Style and Literature. Wisconsin: Hal Leonard, 2005.
4. PARSONS, James: The Cambridge Companion to the Lied. Cambridge Companions to Music. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
5. MEISTER, Barbara: An Introduction to the Art Song, New York, New York: Taplinger, 1980.
6. ELLIOTT, Martha: Singing in Style: A Guide to Vocal Performance Practices. Yale University Press. 2006.
7. EMMONS, Shirlee – STANLEY, Sonntag: The Art of the Song Recital. New York: Schirmer Books, 1979.
8. HALL, James Husst: The Art Song, Norman, Oklahoma: University of Oklahoma Press, 1953.
9. IVEY, Donald: Song: Anatomy, Imagery, and Styles, New York: The Free Press, 1970.

Termíny skúšok: termín sa dohodne individuálne najneskôr štrnásť dní pred koncom semestra.

Podmienky ku skúške:

1. absolvovanie prednášok zimného semestra v rozsahu podľa Študijného poriadku,
2. absolvovanie priebežného hodnotenia (ak prebieha),
3. účasť aspoň na jednej exkurzii počas akademického roka (ak sa organizuje).

Priebeh a forma skúšky: ústna odpoveď z prebratých tém v trvaní cca 45´ s časom na prípravu. Študent si otázky žrebuje.

Pri odpovedi sa od študenta požaduje preukázanie znalosti v problematike:

1. stanovením determinantov problematiky, základných znakov a princípov vokálnych, interpretačných, kompozičných a prípadne textových špecifik a odchýlok,
2. poznaním konkrétnych autorov a významných kompozícií, ktoré tú-ktorú piesňovú skupinu a formu reprezentujú.
3. Pri príkladoch z sólovej vokálnej literatúry sa študent musí zamerať na svoj vlastný hlasový odbor.

Výsledky vzdelávania:

1. Študent po absolvovaní prednášok dokáže samostatne stanoviť determinanty problematiky, základné znaky, princípy, vokálne, hudobné, kompozičné a interpretačné špecifiká a odchýlky tej-ktorej piesňovej školy.
2. Svoje znalosti preukáže poznaním konkrétnych autorov a významných kompozícií.
3. Získané poznatky mu pomôžu porozumieť miestu sólovej piesne vo vývoji európskej hudby a kultúry, aby našiel odpoveď na otázku, akým spôsobom jednotliví autori pracovali, prečo si zvolili tento spôsob a čo chceli svojím umením povedať.

Sylabus a literatúra na prvý semester:

PREDKLASICKÝ STAROVEK:

1. Staroveké orientálne kultúry: Mezopotámia, Egypt a starý Izrael:

- Zmienky o speve a spevnej kultúre v najstarších blízkovýchodných orientálnych kultúrach: spoločné znaky, charakter, rozdiely.
- egyptskom kontexte: papyrusové záznamy, profesionálne spevácke skupiny
- Starozákonné piesňové formy:
- Zmienky o speve v Starom a v Novom zákone.
- Davidove žalmy, Šalamúnove žalmy, Šalamúnova Pieseň piesní. Problematika svadobných piesní.

- Problematika notácie. Problematika melodiky a pod.
- Najznámejšie interpreti a súbory: Suzanne Haïk-Vantoura (1912-2000).

Literatúra:

1. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
2. ČERNÝ, Miroslav K.: Hudba antických kultúr. Praha: Academia, 2006.
3. Texty v bookletoch v príslušných CD nahrávkach.
4. Sväté Písmo starého a nového zákona. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 2007: úvodné štúdie k častiam Žalmy a Pieseň piesní.

2. Formy vokálnej hudby v starovekom gréckom a rímskom svete:

- Význam vzťahu slova a jeho zhudobnenie v estetických predstavách starovekého Grécka 5. storočia pred Kristom (Platón: Štát).
- Podoby, funkcie, textové schémy a kompozičné schémy.
- Formy vokálnej hudby: svadobné spevy, pohrebné spevy a pod.
- Problematika sóloveho verzus kolektívneho vokálneho prejavu. Rapsódovia a tzv. agóny rapsódov.
- Problematika záznamu starovekej hudby, možnosti jej oživovania (spevný a melodramatický spôsob prednesu).
- Najznámejšie interpreti a súbory: Petros Tabouris, Gregorio Paniagua a súbor Atrium Musicae de Madrid, Ensemble Melpomen a pod.

Literatúra:

1. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
2. ČERNÝ, Miroslav K.: Hudba antických kultúr. Praha: Academia, 2006.
3. CANFORA, Luciano: Dějiny řecké literatury (třetí, revidované a doplněné vydání). Praha: KLP, 2009.
4. VANTUCH, Anton: Homér a homérsky svet. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960.
5. CONTE, Gian Biagio: Dějiny římské literatury. Praha: KLP, 2003.

3. Raný stredovek

- Problematika kresťanského a pohanského umeleckého prostredia: stret ideí a

východných a západných tradícií

- Boëthius a jeho spis *Úvod do hudby*.
- Svetská a cirkevná jednohlasná pieseň v latinskom jazyku.

Literatúra:

1. Boëthius: Úvod do hudby. In: Boëthius: Poslední Říman. Praha: Vyšehrad, 1982, s. 151-158.
2. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
3. TARUSKIN, Richard: Oxford History of Western Music 1.: The Earliest Notations to the Sixteenth Century. Oxford University Press, 2005.
4. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
5. HOPPIN, Richard H.: Hudba stredoveku. Bratislava: Hudobné centrum, 2007.
6. MARINČÁK, Šimon: Kapitoly z dejín byzantskej hudby. Bratislava: Dobrá kniha, 1998.
7. ZÁSTĚROVÁ, Bohumila a kol.: Dějiny Byzance. Praha: Academia, 1992.
8. DOSTÁLOVÁ, Růžena: Byzantská vzdělanost. Praha: Vyšehrad, 1990.

VRCHOLNÝ STREDOVEK (ROMÁNSKA DOBA)

4. Okcitánski trubadúri 12. a 13. storočia:

- Piesne o láske. Ich typológia a textové a veršové východiská.
- Guillaume IX. de Poitiers/Viliam IX., knieža z Poitiers a vojvoda akvitánsky (1071-1127) a počiatky rytierskej spievanej poézie.
- Trubadúri 12. storočia a ich dielo: Marcabru (činný v rokoch 1130-1150), Jaufre Rudel (zomrel po 1147), Giraut de Bornelh (okolo 1138-1215), Bernart de Ventadorn (okolo 1135-okolo 1195), Bertran de Born (narodený v 40. rokoch 12. storočia-1215), Gaucelm Faidit (okolo 1156-okolo 1209). Peire Vidal (1175 - † 1205), Raimbaut de Vaqueiras (činný od 1180-zomrel 1207)

5. Francúzski truvéři 12. a 13. storočia:

- Piesne o činoch (chanson de geste). Ich typológia.
- Gace Brulé (okolo 1160-po 1213), Blondel de Nesle (okolo 1155-1202), Le Chastelain de Couci (...),

- Truvéři 13. storočia a ich dielo: Theobald I., kráľ Navarry (1201-1253), Guiot de Dijon (činný 1215-1225), Adam de la Halle (približne 1240-1285/1288).
- Truvéři-križiaci a ich dielo: Conon de Béthune (pred 1160-1219), Thibaut IV. de Champagne (1201-1253).
- Známi menestrelí-žongléři: Marcabru z Poitiers
- Poslední trubadúři z 13. storočia: Guiraut Riquier (okolo 1230-1292)

- Aliénor d'Aquitaine/Eleonóra Akvitánska (asi 1124-1204) a jej dvorské umenie, dvory lásky.
- Aristokratické dvory niektorých detí Aliénor Akvitánskej ako nové centrá rozvoja svetskej umeleckej piesne: Richard Cœur de Lion/Richard Levie srdce (1157-1199), Marie de France (1145-1198), Geoffroy II de Bretagne (1158-1186) .

6. Zbierky katolíckych náboženských piesní 13. storočia vychádzajúcej zo svetskej hudby:

- Problém laicizácie náboženskej hudby.
- Vzťah umeleckej piesne ku katolíckemu kultu.
- Vzťah umeleckej piesne k ľudovej piesni.
- Najdôležitejšie príklady z 13. storočia:
 1. zbierka *Les Miracles de Nostre-Dame* (1218-1233), autor: Gautier de Coincy (1177-1236)
 2. zbierka *Cantigas de Santa Maria* (1252-1284), autor kastílsky kráľ Alfonso X. el Sabio (1221-1284)+ jedna z najväčších zbierok jednohlasých (sólových) piesní zo stredoveku, v každej piesni je zmienka o Panne Márii a každá desiata pieseň je hymnou.
 3. zbierka *Laudario di Cortona* (druhá polovica 13. storočia): chvály z františkánskeho okruhu: laudi spirituali, laudi volgare

Literatúra ku kultúre románskej doby:

1. DAVY, Marie-Madeleine: Románska symbolika: Duch 12. stoley. Praha: Malvern, 2014.
2. LE GOFF, Jacques: Kultúra stredoveké Evropy: Praha: Odeon, 1991.
3. DE ROUGEMONT, Denis: Západ a láska. Bratislava: Kalligram, 2001.
4. WEIROVÁ, Alison: Eleonora Akvitánská. Brno: BB/art, 2020.
5. FLORI, Jean: Eleanora Akvitánská: Vzporná královna. Praha: Argo, 2014.

6. FLORI, Jean: Richard Lví srdce. Praha: Argo, 2016.
7. OBERMEIER, Siegfried: Richard Levie srdce. Bratislava: Ikar, 1999.

Literatúra k hudbe románskej kultúry:

1. Sto písní o Marii: Toledský kodex Cantigas de Santa maria krále Alfonse X. Učeného. Praha: Univerzita Karlova, 2019.
2. TARUSKIN, Richard: Oxford History of Western Music 1.: The Earliest Notations to the Sixteenth Century. Oxford University Press, 2005.
3. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
4. HOPPIN, Richard H.: Hudba stredoveku. Bratislava: Hudobné centrum, 2007.
5. ERISMANN, Guy: Cesta francouzského šansonu: Od středověku po dnešek. Praha: Supraphon, 1988.

7. Nemeckí minnesänger 12. až 14. storočia:

- Idea dlhého prerozprávaného príbehu, princíp nekonečnej melódie.
- veršované schémy básní a typológia piesní: tagelied (cca = alba) a pod., oslavné piesne o hrdinských činoch
- Minnesänger 12. storočia: Dietmar von Aist (1115-1171), Wolfram von Eschenbach (asi 1170-asi 1220), Walther von der Vogelweide (1170-1230).
- Minnesänger 13. storočia: Walther von der Vogelweide (1170-1230), Neidhart von Reuenthal (okolo roku 1190-pred rokom 1236/1237), Konrad von Wurzburg (1225/1230-1287), Bruder Wernher (1225-1250), Tannhäuser (činný v rokoch 1245 až 1265), Frauenlob (1250/1260-1318), Robin (13. storočie).
- Minnesänger 14. storočia: Konrad Marner (1270-?), Der Urverzagte (1280-?), Albrecht Lesch (?-1393).
- Zbierky svetskej hudby 13. storočia z nemeckej proveniencie: zbierka Carmina burana (okolo 1230)

GOTICKÁ DOBA (14. STOROČIE)

8. Piesňová tvorba neskorého stredoveku vo Francúzsku:

- Philippe de Vitry (1291-1361): Traktát *Ars nova* (1322).
- „Posledný truvér“ Guillaume de Machaut (okolo 1300-1377), rozvoj

foriem vokálnej sólovej hudby: tri hlavné *formes fixes* chansonov (básnické a zároveň kompozičné schémy): ballade, virelai, rondeaux.

- Lais

Literatúra:

1. TARUSKIN, Richard: Oxford History of Western Music 1.: The Earliest Notations to the Sixteenth Century. Oxford University Press, 2005.
2. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
3. HOPPIN, Richard H.: Hudba stredoveku. Bratislava: Hudobné centrum, 2007.
4. ERISMANN, Guy: Cesta francouzského šansonu: Od stredoveku po dnešek. Praha: Supraphon, 1988.
5. DE SANCTIS, Francesco: Dějiny italské literatury. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1959.
6. CHABÁS, Juan: Dějiny španělské literatury. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1960.
7. CRAIG, Hardin: Dějiny anglické literatury I.+II. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1963.

Interpreti a súbory špecializujúci sa na stredovekú hudbu: David Munrow (The Early Music Consort of London), Marcel Péres (Ensemble Organum), Paul van Nevel (Huelgas-Ensemble), Christopher Page (Gothic Voices), Paul Hillier, Emmanuel Bonnardot (Alla francesca), Palatino87 atď.

9. Piesňová tvorba trecenta v Itálii

1. Gotika verzus tzv. protorenesancia. Pojem a jeho význam.
2. Nové formy básnických skladieb a ich vplyv na sólovú piesňovú tvorbu.
 - Francesco Petrarca (1304-1374): *Canzoniere* (tlačené vydanie 1470)
3. Ars nova a sólová piesňová tvorba 14. storočia: zrod italianity a kantilény
 - Magister Piero (pred 1300-po 1350): madrigaly
 - Giovanni da Firenze = Giovanni da Cascia (zomrel 1351)
 - Gherardello da Firenze = Niccolò di Francesco (1320/1325-1362/1363)
 - Donato da Firenze = Donato da Cascia (narodený medzi 1350 a 1370)
 - Lorenzo da Firenze = Lorenzo Masi (zomrel 1372/1373)

- Antonio „Zacara“ da Teramo (okolo 1350/1360 – medzi 1413 a 1416)
 - Andrea da Firenze (zomrel 1415)
 - Jacopo da Bologna (pred 1340-1360)
 - Vincenzo da Rimini (?-?)
 - Niccolò da Perugia (?-?)
4. Francesco Landini (1325/1335-1397) ako vrcholný predstaviteľ italskej ars novy v oblasti sólovej piesňovej tvorby. Miesto melizmatického a sylabického spevu v jeho tvorbe. Nová kvalita vokálnej italianity. Téma lásky v jeho tvorbe. Textové predlohy.
 5. Formy italskej sólovej svetskej hudby 14. storočia: ballata, virelai, sólový madrigal, caccia.
 6. Interpreti a súbory špecializujúci sa na stredovekú hudbu: Anonymus4,

Literatúra:

1. TARUSKIN, Richard: Oxford History of Western Music 1.: The Earliest Notations to the Sixteenth Century. Oxford University Press, 2005.
2. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
3. HOPPIN, Richard H.: Hudba stredoveku. Bratislava: Hudobné centrum, 2007.
4. DE SANCTIS, Francesco: Dějiny italské literatury. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1959.

RENEŠANCA

10. Piesňová tvorba 15. storočia v Itálii:

1. Renesančné dvory ako podporovatelia skladateľov svetskej sólovej piesňovej tvorby:
 - Rodina Gonzaga v Mantove.
 - Rodina Medici vo Florencii: typológia pisení podľa príležitosti (calendimaggio, spagna, canti carnascialeschi, carnevale con Crociffiso).
 - Rodina D'Este vo Ferrare a v Mantove: Marchetto Cara (1465-1525), Bartolomeo Tromboncino (okolo 1470-okolo 1535), Francesco Spinacino (činný okolo 1507), Diomedes (činný okolo 1508), Eustachio Romano (činný medzi rokmi 1500 až 1525).

2. Formy italskej sólovej svetskej hudby 15. storočia: barzelletta, strambotto, lauda, capitulo.
3. Literárne zdroje ranej európskej piesne: Angelo Poliziano, Lorenzo Magnifico,
4. Interpreti a súbory špecializujúci sa na stredovekú hudbu: Súbor Circa 1500

Literatúra (Mantova):

1. MAYER BROWN, Howard – STEIN, Louse K.: Hudba renesancie. Bratislava: Hudobné centrum, 2012.
2. SANDERS, Donald: Music at the Gonzaga Court in Mantua. Lexington Books, 2012.
3. BELLONCIOVÁ, Maria: Tajomstvá Gonzagovcov. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1978.
4. PIRROTTA, Nino – POVOLEDO, Elena: Music and Theatre from Poliziano to Monteverdi. Cambridge University Press, 1982.

Literatúra (Ferrara):

1. LOCKWOOD, Lewis: Music in Renaissance Ferrara 1400-1505. London: Clarendon Press, 1984.

Literatúra (Florencia):

1. HIBBERT, Christopher: Vzestup a pád rodu Medici. Praha: Lidové noviny, 1997.

Literatúra (Neapol):

1. ATLAS, Allan W.: Music at the Aragonese Court of Naples. Cambridge University Press, 2008.
2. DYKAST, Roman: Hudba věku melancholie. Praha: Togga, 2005.
3. ABRAHAM, Gerald: Stručné dejiny hudby. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
4. HOPPIN, Richard H.: Hudba stredoveku. Bratislava: Hudobné centrum, 2007.

11. Piesňová tvorba 14., 15. a 16. storočia v Nemecku:

Piesňová tvorba neskorého stredoveku v Nemecku:

1. Monch von Salzburg (14. storočie)
2. Oswald von Wolkenstein (okolo 1376-1445)

Nemecká piesňová tvorba 15. storočia:

- *Das Lochamer Liederbuch* (prvý nemecký „liederbuch“ z cca 50. rokov 15. storočia)
- *Das Glogauer Liederbuch* (1480)
- Heinrich Isaac, zvaný il Tedesco (okolo 1450/55-1517)

Nemecká renesančná svetská piesňová tvorba 16. storočia:

- pôvodné tenorlied a jej znaky, premena zo sóloveho a viachlasnú formu.
- Signifikantní autori: Paul Hofhaimer (1459-1537), Ludwig Senfl (okolo 1486 - 1542/1543), Hans Kotter (1480-1541), Hermann Finck (1527-1558): Svadobné piesne (1555), Johannes Keutzenhoff (?-?), Arnold von Bruck (okolo 1500- 1554), Georg Rhaw (1488-1548), Gregor Meyer (?-1576), Elias Nikolaus, Ammerbach (okolo 1530-1597)

RANÝ BAROK

12. Piesňová tvorba v Itálii okolo roku 1600:

- Camerata.
- Monódia.
- Giulio Caccini, zvaný Romano (1551-1618): *Le nuove musiche* (1601/1602, 1614)

Literatúra:

1. RACEK, Jan: Slohové problémy italské monodie. Praha: Melantrich, 1938.
2. BUKOFZER, Manfred: Hudba v období baroka. Bratislava: Opus, 1986.

Židovská piesňová tvorba 15. a 16. storočia:

- Sefardské piesne
- Salamone Rossi (približne 1570-1630)

Sylabus a literatúra na druhý semester:

PIESŇOVÁ TVORBA 17. A PRVEJ POLOVICE 18. STOROČIA (STREDNÝ, VRCHOLNÝ A NESKORÝ BAROK)

1. Piesňová tvorba v Anglicku: John Dowland, Thomas Campion, Henry Purcell.

2. Air de cour vo Francúzsku: problematika recepcie renesancie vo francúzskom prostredí. Transformácia viachlasných air de cour. Autori a diela 16. storočia: Adrian Le Roy (c.1520 – 1598), Nicolas de La Grotte (1530 – c.1600), Charles Tessier (ca.1550 – po 1604, Jean-Antoine de Baïf) a 17. storočia: dôraz na diela Michela Lamberta (1610-1696) a Jeana de Cambeforta (c.1605 – 1661). V prípade záujmu aj diela od: Jacques Mauduit (1557 – 1627), Pierre Guédron (c.1570 – c.1620), François Richard (c.1585 – 1650), Antoine Boësset (1586 – 1643), Étienne Moulinié (c.1600 – c.1669), Jacques de Gouy (c.1610 – after 1650), Bénigne de Bacilly (c.1625–1690), Joseph Chabanceau de La Barre (1633–1678), Gabriel Bataille (c.1575 – 1630), Michel L’Affilard (c.1656 – 1708), Jean-Baptiste Drouard de Bousset (1662–1725). Textové a hudobné špecifiká. Miesta predvádzania. Vzťah k divadelnému formátu comédie-ballet..

3. Handel: Deväť nemeckých árií.

Odborná literatúra v anglickom jazyku k téme „umelecká pieseň“:

1. SADIE, Stanley (edit.): The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Zv. 14 (heslo „Lied“), . London: Grove, 2001, s. 662-684.
2. KIMBALL, Carol: Song: A Guide to Art Song Style and Literature. Wisconsin: Hal Leonard, 2005.
3. MEISTER, Barbara: An Introduction to the Art Song, New York, New York: Taplinger, 1980.
4. ELLIOTT, Martha: Singing in Style: A Guide to Vocal Performance Practices. Yale University Press. 2006.
5. EMMONS, Shirlee – STANLEY, Sonntag: The Art of the Song Recital. New York: Schirmer Books, 1979.
6. HALL, James Husst: The Art Song, Norman, Oklahoma: University of

Oklahoma Press, 1953.

7. IVEY, Donald: Song: Anatomy, Imagery, and Styles, New York: The Free Press, 1970.
8. PARSONS, James: The Cambridge Companion to the Lied. Cambridge Companions to Music. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

Sylabus a literatúra na tretí a štvrtý semester:

PIEŠŇOVÁ TVORBA PRELOMU 18 A 19. STOROČIA (VRCHOLNÝ KLASICIZMUS)

1. Literárne zdroje ranej európskej piesne 18. storočia.
2. Sólová pieseň v 18. storočí: snaha o špecifikáciu piesne a jej vymedzenie voči opernej árii.
3. Románske piesňové školy 1 (Taliansko).
4. Románske piesňové školy 2 (Francúzsko).
5. Románske piesňové školy 3 (Španielsko).
6. Nemecká piesňová škola (Berlínska piesňová škola, Švábska piesňová škola, Viedenská piesňová škola).
7. Piesňové školy slovanských národov (Rusko, Poľsko).
8. Piesňové školy slovanských národov 1 (Česko).

Literatúra:

1. ROSEN, Charles: Klasicizmus: Haydn, Mozart, Beethoven. Bratislava: Hudobné centrum, 2005.
2. LOCKWOOD, Lewis: Beethoven: Hudba a život. Praha: BB/art, 2005.
3. ECKERMANN, Johann Peter: Rozhovory s Goethem. Bratislava: SVKL, 1960.

SOLOVÁ PIESEŇ V 19. STOROČIA

1. Literárne zdroje ranej európskej piesne 19. storočia.
2. Románske piesňové školy 1 (Taliansko).
3. Románske piesňové školy 2 (Francúzsko).
4. Románske piesňové školy 3 (Španielsko).

5. Nemecká piesňová škola (Viedenská piesňová škola).
6. Piesňové školy slovanských národov 1 (Rusko, Poľsko).
7. Piesňové školy slovanských národov 2 (Česko).

Nemecká Lied:

- Literáti: Wackenroder, Tieck, Jean Paul
- Franz Schubert: Die schone Mullerin (1823)
- Franz Schubert: *Vier Canzonen*, D 688 (1820)
- Robert Schumann: Diechterliebe (1840)
- Sólová pieseň v 19. storočí: nemecká Lied: Schubert, Schumann.
- 5. Sólová pieseň v 19. storočí: nemecká Lied: Mahler, Wolf.

Ruské romance:

Piesňová tvorba talianskych skladateľov 19. storočia:

- Giachino Rossini:
- Vincenzo Bellini:
- Gaetano Donizetti:
- Giuseppe Verdi:
- Giacomo Puccini:
- Francesco Tosti:

Literatúra:

Prvá polovica 19. storočia:

1. BACHTÍK, Josef. 1970 XIX. století v hudbe. Praha / Bratislava: Supraphon, 1970. .
2. EISTEIN, Alfred: Hudba v období romantizmu. Bratislava: Opus, 1989.
3. WHITTON, Kenneth: *Lieder: An Introduction to German Song*, London: Julia MacRae, 1984.
4. HALLMARK, Rufus (ed): *German Lieder in the Nineteenth Century*. New York: Schirmer Books, 1996.
5. MICHALKOVÁ, Ľudmila: *Krehkosť a monumentálnosť 1. (Krehkosť): K vzťahu piesne a symfónie v hudbe 19. storočia*. Bratislava: Hudobné centrum, 2021.
6. KREMNEV, Boris: *Schubert*. Bratislava: Obzor, 1976.

7. VITÁLOVÁ, Zuzana : Po stopách Franza Schuberta. Bratislava: Slovenská spoločnosť Franza Schuberta, 1997.
8. SCHUMANN, Robert: O hudbě a hudebnících. Praha: SNKLHU, 1960.
9. LAUX, Karl: Schumann. Bratislava: Opus, 1986.
10. FISCHER-DIESKAU, Dietrich: Robert Schumann: Words and Music. Portland, Oregon: Amadeus Press, 1988.

Druhá polovica 19. storočia:

1. BLAUKOPF, Karl: Gustav Mahler: Současník budoucnosti. Praha : H&H, 1988.
2. MAHLER, Gustav: Dopisy. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1962.
3. ROLLAND, Romain: Hugo Wolf. In: Hudobníci prítomnosti. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960.
4. JOUENS, Susan: Hugo Wolf: The Vocal Music. Princeton / New Jersey 1992.
5. ERHARDT, Ludwik: Brahms. Bratislava: Opus, 1986.

TRASOVANIE VÝVOJA SÓLOVEJ PIESNE V 20. STOROČÍ

1. Literárne zdroje ranej európskej piesne 20. storočia. Literárne poetiky a ich vplyv na hudobnú tvorbu.
2. Románske piesňové školy 1 (Taliansko).
3. Románske piesňové školy 2 (Francúzsko).
4. Románske piesňové školy 3 (Španielsko).
5. Nemecká piesňová škola (Druhá viedenská škola).
6. Piesňové školy slovanských národov 1 (Rusko, Poľsko).
7. Piesňové školy slovanských národov 2 (Česko).
8. Piesňové školy slovanských národov 3 (Slovensko).

Literatúra k téme slovenská umelecká pieseň:

1. BANÁRY, Boris: Slovenské národné obrozenie v hudbe. Martin: Matica slovenská, 1990.
2. BANÁRY, Boris: Účasť Matice slovenskej na rozvoji hudobného života na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1982.

3. BROCK, Peter: Slovenské národné obrodzenie 1787-1847: K vzniku modernej slovenskej identity. Bratislava: Kalligram, 2002.
4. HRČKOVÁ, Naďa: Pôvod a základ ľudovej piesne. In: HRČKOVÁ, Naďa: Tradícia, modernosť a slovenská hudobná kultúra. Bratislava: Litera, 1996, s. 90-93.
5. PEČMAN, Rudolf: Podněty Otakara Zicha k teorii slovenské lidové písně a slovenské národní hudby. In zborník BHS: Česká a slovenská skladateľská tvorba vo vzájomnej kontinuite a ovplyvnení. Bratislava: BHS: 1984, s. 67-73.
6. TVRDOŇ, Jozef: Slovenské námety v českej hudobnodramatickej tvorbe. In zborník BHS: Česká a slovenská skladateľská tvorba vo vzájomnej kontinuite a ovplyvnení. Bratislava: BHS: 1984, s. 48-58.
7. VYSLOUŽIL, Jiří: Interetnické idiomy a formy v české a slovenské hudbě. In zborník BHS: Česká a slovenská skladateľská tvorba vo vzájomnej kontinuite a ovplyvnení. Bratislava: BHS: 1984, s. 17-20.

20. storočie:

1. NOVÁČEK, Zdenko: Sprievodca hudbou 20. storočia. Bratislava: Obzor, 1969.
2. VYSLOUŽIL, Jiří: Hudobníci 20. storočia. Bratislava: Opus, 1981.
3. KRAUSE, Ernst: Richard Strauss. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1959.

Literatúra k dejiny slovenskej hudby:

1. DEJINY SLOVENSKEJ HUDBY. Bratislava: SAV, 1957.
2. ELSCHKEK, Oskár: Dejiny slovenskej hudby. Bratislava: SAV, 1996.
3. BURLAS, Ladislav - ELSCHKEK, Oskár (edit.): A history of Slovak music from the earliest times to the present. Bratislava: Veda, 2003
4. RYBARIČ, Richard: Dejiny hudobnej kultúry na Slovensku 1 (Stredovek, renesancia, barok). Bratislava: Opus, 1984.
5. BURLAS, Ladislav a kol.: Hudba na Slovensku v 17. storočí. Bratislava: SAV, 1954.
6. MÚDRA, Darina: Dejiny hudobnej kultúry na Slovensku 2 (Klasicizmus).

Bratislava: Opus, 1993.

Dejiny literatúry:

1. ENCYKLOPÉDIA LITERÁRNYCH DIEL. Bratislava: Obzor, 1989.
 2. ŠMATLÁK, Stanislav: Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Tatran, 1988.
 3. PIŠŮT, Milan a kol.: Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Obzor, 1984.
 4. ŽILKA, Tibor: Poetický slovník. Bratislava: Tatran, 1987.
-

Copyrighted Material: © doc. PhDr. Tomáš Surý, ArtD. 2006-2025
(predmet vyučujem od 2023/2024)

aktualizované: 16. 9. 2025